Lietas Nr. C13039914
Lietas arhīva Nr. C-0399-14

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Dobelē, 2014.gada 13.oktobrī

Dobeles rajona tiesas tiesnese R.Krasovska,

Rakstveida procesā izskatīja civillietu biedrības „Latvijas/pers. B/ apdrošinātāju birojs" pilnvarotā pārstāvja sabiedrības ar ierobežotu atbildību „/pers. C/Latvija" maza apmēra prasībā pret /pers. D/ par zaudējumu piedziņu, un

Aprakstošā daļa

2014.gada 9.maijā biedrības „Latvijas/pers. B/ apdrošinātāju birojs" (turpmāk tekstā – prasītājs) pilnvarotais pārstāvis SIA „/pers. C/Latvija" (turpmāk tekstā – prasītāja pārstāvis), cēla tiesā prasību pret /pers. D/ (turpmāk tekstā – atbildētājs) par zaudējumu piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, 2007. gada 27. maijā plkst. 15:34 notika ceļu satiksmes negadījums (turpmāk CSNg), kurā tika iesaistīts Atbildētājam piederošais transportlīdzeklis VW /pers. E/ ar valsts reģistrācijas numuru /TL numurs/, kā arī pats atbildētājas kā transportlīdzekļa vadītājs. Par vainīgo Ceļu satiksmes noteikumu neievērošanā un CSNg izraisīšanā tika atzīts Atbildētājs. Par šo CSNg faktu tika izsniegta Valsts policijas izziņa par ceļu satiksmes negadījumu, kura liecina, ka Atbildētājs notikušā CSNg brīdī bija zaudējumus nodarījušā transportlīdzekļa īpašnieks un vadītājs.

CSNg rezultātā tika nodarīti zaudējumi /pers. F/ piederošajam transportlīdzeklim /TL marka/ ar valsts reģ.Nr./TL numurs/, un pamatojoties uz 28.05.2007.g. transportlīdzekļa apskates protokolu Nr. 26-01-009387 un 25. 06. 2007. g. transportlīdzekļa remonta izmaksu aprēķinu Nr.2601009387, kuru veica "AZ Eksperts" sertificēts eksperts /pers. G/ (sert.Nr.AA302), AAS "/pers. H/" 04.07.2007.g. veica /pers. F/ apdrošināšanas atlīdzības izmaksu LVL 953,18 apmērā, kas ir apstiprināts ar maksājuma uzdevumu Nr.41154.

Pamatojoties uz prasītāja datu bāzes izdruku, uz CSNg datumu Atbildētājs kā transportlīdzekļa VW /pers. E/ ar valsts reģistrācijas numuru /TL numurs/ īpašnieks nebija apdrošinājis savu civiltiesisko atbildību (pielikumā izdruka no LTAB datubāzes). Izziņā par CSNg norādītais apdrošināšanas līgums Nr.ZS163501 tika noformēts 03.07.2007. g. uz transportlīdzekļa iepriekšējo īpašnieku /pers. I/ un zaudēja spēku 03.05.2007.g. ar transportlīdzekļa īpašnieka pārreģistrāciju (pielikumā apdroš. līgums Nr.ZS163501 un izdruka no CSDD datu bāzes).

Saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 51 .panta pirmās daļas 1.punktu, /pers. B/ apdrošinātāju birojs nodrošina apdrošināšanas atlīdzības izmaksu to zaudējumu segšanai, kurus nodarījis transportlīdzeklis, kura īpašnieks savu civiltiesisko atbildību nav apdrošinājis.

Pamatojoties uz AAS "/per
s. H/" 11.10.2007.g. 22.10.2007 .g. apdrošināšanas atlīdzības pieprasījumu Nr.06.2-2/815 un faktūrrēķinu Nr.TAB-SAD-26-01-009387, kā arī ADM maksas aprēķinu atlīdzību lietā Nr.T-829/2007, izskatot atlīdzību lietas materiālus par /pers. F/ piederošajam transportlīdzeklim nodarītajiem bojājumiem CSNg rezultātā, prasītājs 08.01.2008.g. pieņēmis lēmumu Nr.0016/T-829/2007 atlīdzināt AAS "/pers. H/" izmaksāto atlīdzības summu LVL 953,18 apmērā par transportlīdzekļa bojājumiem un LVL 75,06 apmērā par lietas administrēšanas izdevumiem, kas kopā sastāda LVL 1028,24 (EUR 1463,05) apmērā. Prasītājs 08.01.2008.g. izmaksāja minēto naudas summu LVL 1028,24 (EUR 1463,05) no Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas garantijas fonda AAS "/pers. H/" (maks.uzd.Nr.15), pamatojoties uz Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 26.p., 31.p. 9.daļu, 44.p. 2.daļas 2.punktu, 51. panta 1.daļas un 3.daļas 1.punktu, 2005.gada 28.februāra līgumu Nr. TAB/SAD-1 "Par savstarpējo sadarbību atlīdzību lietu administrēšanā".

Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 41. panta otrās daļas 1. punkta ir teikts, ka /pers. B/ apdrošinātāju birojs ir tiesīgs iesniegt regresa prasību pret ceļu satiksmes negadījumā zaudējumu nodarījušā transportlīdzekļa īpašnieku vai — transportlīdzekļa līzinga gadījumā — līzinga ņēmēju, ja tas nav apdrošinājis īpašnieka civiltiesisko atbildību, vai pret šā transportlīdzekļa tiesīgo lietotāju.

Latvijas/pers. B/ apdrošinātāju birojs 19.06.2008.g. nosūtīja Atbildētājam pretenziju lietā Nr.T-829/2007 ar lūgumu segt zaudējumus LVL 1028,24 apmērā, kā arī 08.05.2009.g. nosūtīja atkārtoto pretenziju ar lūgumu segt zaudējumus ne vēlāk kā līdz 22.05.2009.g., t.sk. arī norādot, ka pretējā gadījumā prasītājs nodos augstāk minētās parādsaistības parādu piedziņas uzņēmumam vai vērsīsies tiesā ar prasības pieteikumu par zaudējumu piedziņu piespiedu kārtā, kā arī atbilstoši Civillikuma 1759.panta pirmās daļas 1 .punktam, par katru parāda samaksas nokavējuma dienu atbildētājam būs jāmaksā aprēķinātie likumiskie procenti. Atbildētājs savas parādsaistības pret Prasītāju neizpildīja un nesedza tam zaudējumus. Likumiskie procenti pēc stāvokļa uz 22.04.2014. sastāda EUR 431,74 (aprēķināti par laika posmu no 22.05.2009. līdz 22.04.2014.).

Tā kā Atbildētājs zaudējumus un aprēķināto nokavējuma procentu samaksu nav veicis, Prasītājs ir pieņēmis lēmumu par prasības celšanu tiesā par zaudējumu un nokavējuma procentu piedziņu no Atbildētāja.

Atbilstoši 2008.gada 3, novembra Sadarbības līguma Nr.00910-10-08 nosacījumiem (Pakalpojuma cenrādis pie līguma ir pievienots lietas materiāliem) un izsniegtajai pilnvarai prasītājs ir pilnvarojis SIA "/pers. K/Latvija" atgūt no Atbildētāja iepriekšminētos zaudējumus tiesas ceļā, līdz ar ko Prasītājam ir radušies papildus zaudējumi fiksētās maksas LVL 60,50 (EUR 86,08) apmērā par zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanu tiesvedības procesā vispārējā kārtībā (nepieciešamo dokumentu izprasīšana un to apkopošana, prasības pieteikuma sagatavošana, nosūtīšana). Ņemot vērā minēto, Prasītājs uzskata, ka Atbildētāja pienākums ir segt ne tikai zaudējumus, kas saistīti ar apdrošināšanas atlīdzības izmaksu un likumiskos procentus, bet arī zaudējumus, kas saistīti ar zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanu tiesvedības procesā vispārējā kārtībā.

Normatīvais akts, ar kuru prasība pamatota- Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 41.panta otrās daļas 1.punktu, Ceļu satiksmes likuma 44.panta otro un trešo daļu, LR Civillikuma 3., 1190., 1191., 1765., 1775., 1779.panti, LR Civilprocesa likuma 41.panta 1.daļu.,250^{18}pantu., 250^{19} pantu., 250^{20} pantu.

Ņemot vērā augstāk minēto, Prasītājs lūdz piedzīt no Atbildētāja zaudējumus EUR 1549,13 un likumiskos procentus EUR 431,74 apmērā. Kopējā prasības summa ir EUR 1980,87, piedzīt no Atbildētāja visus tiesas izdevumus, t.sk. valsts nodevu EUR 297,13 apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 4,70, noteikt tiesības Prasītājam par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus 6% gadā no galvenā parāda.

Atbildētājs tiesas noteiktajā terminā paskaidrojumus nav sniedzis.

Lieta tika izskatīta rakstveida procesā, jo neviena no pusēm neizteica lūgumu par uzklausīšanu tiesas sēdē.

Atbildētājam tiesas nosūtītā korespondence atgriezta atpakaļ ar norādi - „adresāts norādītajā adresē vairs nedzīvo". Tiesa pārbaudot Personu Datu Pārlūku konstatē, ka korespondence Atbildētājam nosūtīta uz viņa deklarēto dzīves vietu, līdz ar to viņam par tiesas sēdes laiku un vietu paziņots Civilprocesa likuma 56. pantā noteiktajā kārtībā.

Motīvu daļa

Tiesa, izvērtējusi rakstiskos pierādījumus lietā, pārbaudījusi civillietas materiālus atzīst, ka prasītāja prasība ir pamatota un apmierināma daļēji, pārējā daļā noraidāma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.pantu katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Atbilstoši Civilprocesa likuma 10.panta pirmajai daļai puses savas tiesības realizē sacīkstes formā.

Civillikuma 3.pantā ir noteikts, ka katra civiltiesiska attiecība apspriežama pēc likumiem, kas bijuši spēkā tad, kad šī attiecība radusies, pārgrozījusies vai izbeigusies. Neskartas paliek jau iegūtās tiesības.

Saskaņā ar Ceļu satiksmes likuma 20.panta ceturto daļu transportlīdzekļu īpašnieku, valdītāju un turētāju pienākums ir veikt mehāniskā transportlīdzekļa īpašnieka, valdītāja un turētāja civiltiesiskās atbildības obligāto apdrošināšanu likumos un citos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

Ceļu satiksmes likuma 44.panta otrajā daļā noteikts, ka par transportlīdzekļa ekspluatācijas rezultātā nodarīto zaudējumu atbild transportlīdzekļa īpašnieks vai valdītājs, ja viņš nepierāda, ka zaudējums radies nepārvaramas varas dēļ. Minētā likuma panta trešajā daļā noteikts, ka gadījumos, kad transportlīdzeklis ir nodots turētājam, par nodarītajiem zaudējumiem atbild turētājs, ja viņš nav vienojies ar īpašnieku par citādu zaudējumu segšanas kārtību.

Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 3.panta pirmā daļa noteic, ka obligātās apdrošināšanas objekts ir transportlīdzekļa īpašnieka vai tiesīgā lietotāja civiltiesiskā atbildība par ceļu satiksmes negadījumā nodarīto zaudējumu trešajai personai.

Saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 41.panta otrās daļas 1.punktu /pers. B/ apdrošinātāju birojs ir tiesīgs iesniegt regresa prasību pret ceļu satiksmes negadījumā zaudējumu nodarījušā transportlīdzekļa tiesīgo lietotāju.

Saskaņā ar Civillikuma 1775.pantu, katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina.

Saskaņā ar Civillikuma 1779.pantu, katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.

Izziņa par Ceļu satiksmes negadījumu apliecina, ka 2007.gada 27.maijā plkst. 15:34, Rīgā /adrese/ ir noticis CSNg - sadursme, kurā atbildētāja turējumā esošais transportlīdzeklis (valsts numurs /TL numurs/) atzīts par vainīgu CSNg izraisīšanā, konstatēts, ka transporta līdzekļa turētājs nav apdrošinājis civiltiesisko atbildību (lietas 12.lapa). Minēto apliecina arī izdruka par Atbildīgā apdrošinātāja meklēšanu (lietas 13.-14. lapa).

Lietā apkopoti materiāli par ceļu satiksmes negadījuma rezultātā transportlīdzeklim Chrysler Vision, ar valsts numuru /TL numurs/, nodarītajiem bojājumiem (lietas 17.lapa), remonta izmaksām (lietas 18-19.lapa), AS /pers. H/ apdrošināšanas kompānija" izmaksāto apdrošināšanas atlīdzību Ls 953,18 (lietas 16.lapa) un maksu par apdrošināšanas lietas administrēšanu Ls 142,98 (lietas 21.lapas).

Maksājuma uzdevums Nr. 15 apliecina, ka prasītājs izmaksājis AAS „Gjensidige" izmaksāto apdrošināšanas atlīdzību Ls 953,18 un maksu par apdrošināšanas lietas administrēšanu Ls 75,06, kopā Ls 1028,24 (lietas 17.lapa).

Lietas materiāliem pievienotā izziņa par ceļu satiksmes negadījumu un citi lietā apkopotie pierādījumi apliecina, ka atbildētājs vainojams CSNg izdarīšanā. Līdz ar to ir pierādīta atbildētāja vainojama rīcība, kas ir pamats zaudējuma atlīdzināšanas prasījumam Civillikuma 1635.panta izpratnē. Saskaņā ar Civillikuma 1635.pantu, katrs tiesību aizskārums, katra pati par sevi neatļauta darbība, dod tam, kam tā kaitējusi, tiesību prasīt apmierinājumu no aizskārēja. Tiesa ir konstatējusi cēloņsakarību starp atbildētāja vainojamu rīcību un zaudējumiem, kas radušies apdrošinātājam.

Saskaņā ar Ceļu satiksmes likuma 9.panta pirmo daļu, Latvijas teritorijā ceļu satiksmē atļauts izmantot reģistrētus transportlīdzekļus, kuru konstrukcija un tehniskais stāvoklis atbilst Latvijā obligāti piemērojamo standartu un normatīvu prasībām, attiecībā uz kuriem ir veikta sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātā apdrošināšana un kuriem ir dota atļauja piedalīties ceļu satiksmē.

Saskaņā ar LR Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 3.panta otro daļu, īpašnieka civiltiesisko atbildību par katru ceļu satiksmē lietoto transportlīdzekli apdrošina ikviens transportlīdzekļa īpašnieks, noslēdzot attiecīgu apdrošināšanas līgumu.

Tiesa konstatē, ka atbildētājs nav apdrošinājis civiltiesisko atbildību, kā to nosaka likums.

Atbildētājam vairāk kārt – 2008.gada 19.jūnijā un 2009.gada 8.maijā tika nosūtītas pretenzijas, ar lūgumu nokārtot savas finansiālās saistības pret prasītāju, pretējā gadījumā, tiks celta prasība tiesā par parāda piedziņu (lietas 26.-27.lapas).

Civillikuma 1779.pants nosaka, ka ikvienam ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis, līdz ar to tiesas ieskatā, atbildētājam ir pienākums atlīdzināt prasītājam zaudējumus, kas ir cēloniskā sakarā ar atbildētāja izvairīšanos no zaudējumu saistībā ar apdrošināšanas atlīdzību izmaksu segšanas.

Saskaņā ar Civillikuma 1753.pantu ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu (CL 844.p.) lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Prasītājam ar apdrošināšanas atlīdzības izmaksas brīdi ir radušās regresa prasījuma tiesības pret atbildētāju, prasītājs ir veicis visas iespējamās tiesiskās darbības, lai atrisinātu prasījumu ārpus tiesas ceļā, tomēr atbildētājs šo saistību nav izpildījis, nav panākta vienošanās par zaudējumu atlīdzināšanu, līdz ar to prasītājam ir tiesības prasīt no atbildētāja procentus.

Civillikuma 1784.pants nosaka, ja ārpus līgumiskām attiecībām kādam nodarīts zaudējums ar otras personas prettiesīgu darbību, tad zaudējuma nodarītājs atbild par visiem zaudējumiem.

Delikta attiecībās zaudējumu nodarītājs atbild par visiem zaudējumiem, tas nozīmē – gan par cietušā tagadējās mantas samazinājumu, gan sagaidāmās peļņas atrāvumu un kā par tiešiem tā netiešiem zaudējumiem *(Sk. Civillikuma komentāri saistību tiesības., autoru kolektīvs prof. K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā, Mans īpašums, Rīga., 2000, 275.lpp.)*.

Prasītājs prasa no atbildētāja piedzīt tikai tiešos zaudējumus un likumiskos kavējuma procentus, tiesas ieskatā prasītāja prasījuma apmērs ir samērīgs ar atbildētāja rīcības rezultātā radīto zaudējumu, līdz ar to prasība ir apmierināma.

Tomēr tiesa uzskata par nepamatotiem zaudējumu aprēķinā iekļaut administrēšanas izdevumus. Administrēšanas

izdevumu atlīdzību paredz līgums, kurā atbildētājs nav puse, šādu līgumu atbildētājs nav slēdzis. Arī Pakalpojumu cenrādī (lietas 19.lapa) nevienā pozīcijā nav paredzēta prasības pieteikumā norādītā fiksētā maksa EUR 86,08. Lietā neatrodas nekādi pierādījumi, ka šādi izdevumi prasītājam reāli būtu radušies un tikuši apmaksāti. Līdz ar to šajā daļā prasījums ir noraidāms.

Attiecībā uz prasītāja prasījumu daļā par likumisko procentu piedziņu, tiesa vadās no Civillikuma 1788.panta, kas nosaka, kad nav termiņā samaksāti naudas parādi, kreditors var prasīt kā atlīdzību par atrauto peļņu tikai likumiskos procentus [...].

Saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu, pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Civillikuma 1765.pants nosaka, ka procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Sekojoši, ir atzīstama Prasītāja tiesība par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus no neatmaksātās zaudējumu summas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.pantu, no atbildētāja par labu prasītājam ir piedzenami tiesas izdevumi proporcionāli apmierinātajai prasījumu daļai. No atbildētāja par labu prasītājam piedzenama valsts nodeva EUR 284,18.

Bez tam, no lietas materiāliem pievienotās izziņas par ar lietas izskatīšanu saistītajiem izdevumiem izriet, ka sakarā ar pavēstu un dokumentu nosūtīšanu ir radušies izdevumi 6,28 EUR. Prasītājs, iesniedzot tiesā prasības pieteikumu, ir samaksājis ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 EUR, tādējādi neapmaksātā ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu daļa ir 1,58 EUR, kas saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu ir piedzenama no atbildētāja valsts ienākumos.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.^{1}pantam, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu (..) un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa spriedumā nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nevar būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties ar iepriekš minēto un saskaņā ar Sauszemes transporta līdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 41.panta otrās daļas 1.punkta, Civillikuma 1635., 1775., 1779., 1765.,1784., 1788. pantu, Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, 97.pantu, 195.pantu, 198.panta otro daļu, 199.pantu, 204.^{1}pantu, tiesa

n o s p r i e d a :

prasību apmierināt pilnībā daļēji, pārējā daļā noraidīt.

Piedzīt no /pers. D/, personas kods /personas kods/, par labu Biedrībai „Latvijas/pers. B/ apdrošinātāju birojs", reģ. Nr. /reģistrācijas numurs/, zaudējumus **1463,05** ***euro*** (viens tūkstotis četri simti sešdesmit trīs euro 05 centi), likumiskos nokavējuma procentus par laika periodu no 2009.gada 22.maija līdz 2014.gada 22.aprīlim **431,74** ***euro*** **(četri simti trīsdesmit viens euro 74 centi)**, samaksāto valsts nodevas daļu šajā lietā **284,18** ***euro*** (divi simti astoņdesmit četri euro 18 centi) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus **4,70 euro** (četri euro 70 centi).

Piedzīt no /pers. D/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus **1,58** ***euro*** (viens euro 58 centi).

Atzīt Prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā, kas aprēķināmi no zaudējuma summas.

Noteikt /pers.D/, personas kods /personas kods/, termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā Zemgales apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Dobeles rajona tiesā.

Tiesnese R.Krasovska